

TLAČOVÁ SPRÁVA

19. september 2022

Vychádza zborník venovaný začiatkom a pôvodnosti slovenskej kinematografie

Začiatky národnej kinematografie bývajú zvyčajne podnetným zdrojom (seba)reflexie. Slovenská kinematografia nie je výnimkou, čo dokazuje aj aktuálne vychádzajúca publikácia *Stopy začiatkov*, ktorú tvorí súbor príspevkov z minuloročnej rovnomennej česko-slovenskej filmologickej konferencie v Krpáčove. Zaujímavé myšlienky a témy českých i slovenských filmových historikov a teoretikov z rôznych centier filmových štúdií sa teraz dostávajú k čitateľskej verejnosti.

„Zborník Stopy začiatkov tvorí súbor príspevkov z jubilejného 20. ročníka výročnej česko-slovenskej filmologickej konferencie, ktorá sa uskutočnila vlani v októbri v Krpáčove,“ hovorí Martin Kaňuch, šéfredaktor filmologického časopisu Kino-Ikon a zostavovateľ zborníka. *„Hlavná téma sa v kontexte pripomínania stého výročia zrodu slovenskej kinematografie dotýkala jedného z jej kľúčových fenoménov: vymedzovania počiatkov, pôvodnosti, prvosti, bodov pripojení i zlomov, reštartov, období progresu, kríz, normalizácií. Zdanlivo jednoduché pomenovanie otvára možnosti reflexie najrôznejších aspektov storočného vývoja filmovej kultúry na Slovensku, jej inštitúcií, tvorby, reflexie.“*

Téma zrodu slovenskej kinematografie oslovuje široké spektrum záujemcov, a to nielen filmológov, ale i odborníkov z príbuzných oblastí, vďaka čomu *„vznikol jeden z najreprezentatívnejších konferenčných programov za posledné roky, a to sa odrazilo aj na obsahu zborníka,“* hovorí Kaňuch. Publikácia obsahuje devätnásť príspevkov, otvára ju text nazvaný *Zrod národnej kinematografie alebo semióza dejín* od estetika a filmového teoretika Petra Michaloviča. Autor v ňom hneď na úvod upozorňuje, že *„ak sa zaoberáme dejinami jedného druhu umenia, touto relatívne autonómnou oblasťou dejín kultúry, tak potom sa musíme zmieriť s tým, že vo väčšine prípadov sa nikdy nedozvieme meno prvého umelca, názov prvého diela a takisto nedokážeme určiť presný dátum a miesta vzniku diela.“* Takéto uvažovanie nastoľuje cestu hľadania a v tomto zmysle mnohé otázky otvárajú aj ďalšie texty v publikácii. Ich autormi sú filmoví odborníci z Prahy, Bratislavy, Nitry a Olomouca.

Prvému slovenskému celovečernému hranému filmu *Jánošík* z roku 1921 a ideí pôvodu národnej kinematografie sa v zborníku venuje estetik a filmový teoretik Juraj Oniščenko. Začiatky filmovej propagandy v Československu v zborníku reflektuje filmový teoretik Martin Ciel, pofebruárový reštart slovenského filmu v roku 1948 charakterizuje filmová teoretička a historička Petra Hanáková a o ponovembrových slovenských debutantoch a ich vzťahu k téme migrácie píše filmová teoretička Jana Dudková. Medzi ďalšími autormi sú Martin Palúch, Ján Kralovič, Martin Boszorád, Katarína Mišíková, Juraj Malíček, Michal Babiak, Zuzana Nemčíková, Monika Mitášová a Marian Zervan, tiež českí filmológovia Petr Mareš, Barbora Kapláňková, Jana Bébarová, Josef Fulka, Luboš Ptáček a známy český publicista a prekladateľ prevažne beatnickej literatúry Josef Rauwolf.

Zborník *Stopy začiatkov* vydala Asociácia slovenských filmových klubov v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom. Podobne ako zborníky z predchádzajúcich rokov, ktoré pravidelne vychádzajú ako publikačné výstupy filmologických konferencií, je aj tento zborník v oblasti domácej filmovej vedy prínosom vďaka odbornej reflexii filmu v širších spoločenských, politicko-ekonomických a kultúrnych súvislostiach. Zborník vyšiel na 208 stranách a za 5 eur si ho je možné kúpiť vo vybraných slovenských kníhkupectvách, v predajni SFÚ Klapka.sk (www.klapka.sk) na Grösslingovej 43 a v Kine Lumière na Špitálskej 4 v Bratislave. Na obálke zborníka je použitý záber z filmu *Jánošík* (1921) Jaroslava Siakela.

Vychádza zborník venovaný začiatkom a pôvodnosti slovenskej kinematografie

Viac informácií:

[Zborník Stopy začiatkov v predajni Klapka.sk](http://ZbornikStopyzaciatkovvpredajniKlapka.sk)

Vydanie publikácie finančne podporil [AUDIOVIZUÁLNY FOND](#)

Slovenský filmový ústav

SFÚ je jediná štátna organizácia v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť definuje Zákon o audiovizii č. 40/2015 Z. z. Súčasťou SFÚ ako pamäťovej a fondovej inštitúcie je špecializovaný filmový archív. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR. Vybudované má aj moderné digitalizačné pracovisko.

Kontakt: Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, Bratislava, www.sfu.sk.

Predajňa Slovenského filmového ústavu – Klapka.sk

Predajňa Klapka.sk sa orientuje na slovenskú filmovú klasiku a súčasné slovenské audiovizuálne diela na DVD a blu-ray nosičoch. V ponuke má tiež odbornú literatúru z oblasti kinematografie a audiovizie slovenských a českých vydavateľstiev a vybrané diela z produkcie filmových archívov. Ponúka tiež možnosť online predaja a stabilný predajný pult má v priestoroch Kina Lumière.

Kontakt: Klapka.sk, Grösslingová 43, Bratislava, www.klapka.sk.

Kino Slovenského filmového ústavu – Kino Lumière

Kino Lumière sa vo svojej dramaturgii prioritne zameriava na súčasnú slovenskú tvorbu, súčasnú európsku kinematografiu a zlatý fond slovenskej a svetovej kinematografie. Uvádza pravidelné vlastné cykly, tiež viaceré prehliadky a festivaly. Ide o prvé kino na Slovensku, ktoré získalo za dramaturgiu Cenu slovenských filmových novinárov a Cenu Europa Cinemas. Má štyri kinosály, vstupné je od 2,00 do 5,00 €. V roku 2020 spustilo online projekt Kino doma.

Kontakt: Kino Lumière, Špitálska 4, Bratislava, www.kino-lumiere.sk

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk